

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

2006 m. gegužės 12 d. Nr. FA-1040-3-27
Vilnius

ĮŽANGA

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 4-ojo departamento direktorės V. Jurkevičienės 2005-06-08 pavedimu Nr. 1040-3 Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje atliktas finansinis auditas. Auditą atliko Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito 4-ojo departamento vyriausioji valstybinė auditorė Danutė Sidabraitė (grupės vadovė), vyresnioji auditorė Lina Venckūnaitė, valstybinis auditorius Arūnas Marma.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2005 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, ir įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Audituojamasis subjektas – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau ataskaitoje – Ministerija), esanti A. Vivulskio g. 11, Vilniuje, kodas 188603515.

Audituojamuoju laikotarpiu, 2005 metais, Ministerijai vadovavo socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė, Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriui – Marija Romanovska.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl 2005 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl 2006 metų valstybės biudžeto projekto, dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditauta Ministerijos 2005 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-01-01 balansas, Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitos, Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2006-01-01 apyskaita su priedu, Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2005 m.

apyskaita su priedu, Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2006-01-01 ataskaita, Debitorinio ir kreditorinio išskolinimo 2006-01-01 ataskaita, Finansinio turto 2005 m. apyskaita, Kompensuotų ilgalaikio materialiojo turto nuompinigių ir jų išlaidų sąmatos vykdymo 2005 m. ataskaita, Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2006-01-01, Valstybės pensijų, pašalpų bei kitų išmokų plano įvykdymo 2006-01-01, Kitų įstaigų ir priemonių etatų struktūros plano įvykdymo 2006-01-01, Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2006-01-01 ataskaita.

Lietuvos Respublikos 2005 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2004-11-09 įstatymas Nr. IX-2550 su vėlesniais patikslinimais) Ministerijos vykdomoms programoms patvirtinta iš viso 806779 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų: iš jų 762756 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 13318 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 44023 tūkst. Lt turtui įsigyti. Valstybės biudžeto asignavimai devyniolikai Ministerijos vykdomų programų paskirstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-01-24 nutarimu Nr. 64 „Dėl 2005 metų valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas“.

Ministerija ir aštuonios jai pavaldžios įstaigos 2005 metais programų vykdymui, įskaitant 2004 metais nepanaudotas specialiųjų programų lėšas, iš viso gavo 698145,6 tūkst. Lt ir panaudojo 698174,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų: iš jų 687623,8 tūkst. Lt panaudojo išlaidoms (iš jų 13454,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui). Turtui įsigyti panaudota 10550,4 tūkst. Lt. Iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo Ministerijai 2005 metais atskirais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais skirta 569,5 tūkst. Lt.

Be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos bedarbių rėmimo įstatymo (1990-12-13 įstatymas Nr. I-864 su vėlesniais pakeitimais) 12 str., Ministerija administruoja Užimtumo fondą. Užimtumo fondo lėšų pajamų ir išlaidų apyskaitos 2006 metų sausio 1 d. duomenimis, 2005 metais Užimtumo fondo pajamos sudarė 279233,5 tūkst. Lt, o išlaidos – 239020,2 tūkst. Lt.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais, patvirtintais 2002-02-21 Valstybės kontrolieriaus įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais). Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolė, atlikta rizikos analizė, įvertinta kontrolės rizika, nustatytų reikšmingų rizikos veiksnių galimas poveikis finansinei atskaitomybei, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti, atlikti kontrolės testai ir pagal jų rezultatus įvertintas vidaus kontrolės veiksmingumas ir nuoseklumas, savarankiškos procedūros atliktos turto, pinigų, gautinų ir mokėtinų lėšų, bei išlaidų audito srityse.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2005-11-15 raštu „Dėl vidaus kontrolės tyrimo rezultatų“ Ministerijos vadovybė informuota apie vidaus kontrolės ir finansų valdymo vertinimo rezultatus. Ministerijos vadovybė 2006-01-27 raštu Nr. (1.18-03)-SD-767 pateikė informaciją apie

minėtame rašte pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir parengė Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Audito metu atlikome apmokėjimo už Ministerijos administracinių patalpų, esančių A. Vivulskio g. 13, Vilniuje, bei bendrųjų inžinerinių tinklų kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos projektavimo paslaugas ir kapitalinio remonto ir bendrųjų inžinerinių tinklų rekonstrukcijos darbus teisėtumo vertinimą.

Ministerija 2005-05-27 sudarė Projektavimo darbų vykdymo sutartį, kuria įsipareigojo uždarajai akcinei bendrovei „Archinova“ sumokėti 113,3 tūkst. Lt už suteiktas patalpų ir bendrųjų inžinerinių tinklų kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos projektavimo paslaugas bei parengtus techninius dokumentus (toliau – projektinė dokumentacija). Ministerija už projektinę dokumentaciją apmokėjo iš 2.3 programos „Parama socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms ir kita ministerijos veikla“ priemonei „Sudaryti sąlygas ministerijos veiklai“ išlaidoms patvirtintų lėšų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, už projektinę dokumentaciją turėjo būti apmokėta iš turtui įsigyti skirtų lėšų. Gautą projektinę dokumentaciją Ministerija, teisės aktų nustatyta tvarka, 2005 metais neapskaitė. Audito metu Ministerija atsižvelgė į pastabas ir Projektinę dokumentaciją apskaitė 2006 metais.

Ministerija, atlikusi viešųjų pirkimų procedūras, su UAB „Vingės statyba“ 2005-12-20 pasirašė sutartį dėl administracinio pastato, adresu: A. Vivulskio g. 13, Vilnius, kapitalinio remonto ir bendrųjų inžinerinių tinklų rekonstrukcijos darbų vykdymo. Minėtoje sutartyje numatyta atlikti paprastojo remonto darbų už 1150,0 tūkst. Lt ir kapitalinio remonto darbų už 1434,7 tūkst. Lt. Ministerija sutartyje numatytą 1137,1 tūkst. Lt avansą apmokėjo 2005 metų gruodžio mėnesį. Likusią sutarties sumą (1434,7 tūkst. Lt) Ministerija apmokės 2006 metais, UAB „Vingės statybai“ atlikus visus sutartyje numatytus kapitalinio remonto darbus iki 2006 metų spalio mėnesio.

Ministerija investicinio projekto administracinio statinio kapitaliniam remontui atlikti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimu Nr. 478 patvirtintą Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarką nėra parengusi. Išlaidos administracinio statinio kapitalinio remonto darbams 2006 metų sąmatoje nepatvirtintos. Todėl yra rizika, kad už 2006 metais atliktus kapitalinio remonto darbus Ministerija apmokės iš išlaidoms einamajam remontui skirtų lėšų.

Socialinių paslaugų priežiūros departamento (toliau – Departamentas) pateiktų 2.3 programos atitinkamų Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2006-01-01 apyskaitų duomenimis, Departamentas 2005 metais iš biudžeto lėšų įsigijo naujo ilgalaikio materialiojo turto už 21 tūkst. Lt ir

naujo nematerialiojo turto už 240,1 tūkst. Lt. Atitinkamų Biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo 2006-01-01 ataskaitų duomenimis, asignavimai turtui įsigyti negauti, išlaidų turtui įsigyti nepadaryta.

Departamentas minėtą ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą įsigijo 2003–2004 metais iš 2.3 programos atitinkamoms priemonėms skirtų lėšų, nors išlaidos turto įsigijimui nebuvo patvirtintos. Departamentas, nesivadovaudamas finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, už minėtą turtą apmokėjo iš lėšų, skirtų kitoms paslaugoms. Pažymėtina, kad Departamentas 2004 metais įsigytą nematerialųjį turtą už 240,1 tūkst. Lt – Pabėgėlių administravimo informacinę sistemą – užpajamavo 2005 metais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 47 punktu, valstybės biudžeto asignavimų valdytojai turi naudoti skirtus asignavimus pagal paskirtį. Vadovaujantis Taisyklių 18 punktu, pavaldžių įstaigų valstybės biudžeto programų sąmatas tvirtina asignavimų valdytojas, o Taisyklių 8 punktu nustatyta, kad asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių įstaigų vadovai yra atsakingi už teisingą jų programų sąmatų projektų sudarymą.

Esamos vidaus kontrolės procedūros, įskaitant finansų valdymą, nėra pakankamos tinkamam valstybės biudžeto asignavimų planavimui, sąmatų tvirtinimui ir turto apskaitai užtikrinti. Atsižvelgiant į tai, galima rizika dėl tinkamo išlaidų planavimo, sąmatų tvirtinimo ir turto apskaitos.

Rekomenduojame:

1) parengti investicinį projektą lėšoms, skiriamoms administracinio pastato kapitalinio remonto darbams atlikti;

2) užtikrinti, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų planuojami, sąmatos tvirtinamos, o lėšos naudojamos vadovaujantis minėtais teisės aktais, ir tikslinti 2006 metų 2.3 programos „Parama socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms ir kita ministerijos veikla“ atitinkamas sąmatas, atsižvelgiant į 2006 metais planuojamą veiklą ir į reikalingas išlaidas turtui įsigyti ar išlaidas kitoms reikmėms.

Kiti pastebėjimai Ministerijai pateikti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2006-05-11 raštu Nr. S-(1040-1.10.1)-793. Apie audito rezultatus informuoti Ministerijai pavaldžios įstaigų, kuriose atliktas turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimas, vadovai: Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pirmininkas E. Šablinskas 2006-04-24 raštu Nr. S-(1040-1.10.1)-599, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius Z. Skvarciany 2006-04-24 raštu Nr. S-(1040-1.10.1)-600, Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorė O. Tarvydienė 2006-04-24 raštu Nr. S-(1040-1.10.1)-601, Techninės pagalbos neįgaliesiems centro prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius V. Bruzga 2006-04-28 raštu Nr. S-(1040-1.11)-705, Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius A. Keršulis 2006-05-03 raštu Nr. S-(1040-1.11)-744. Be to, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2006-04-03 raštu Nr. S-

(1040-1.11)-743 Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius T. Jovaiša informuotas apie ankstesnių auditų rekomendacijų, teiktų dėl buvusio Socialinių darbuotojų rengimo centro prie Socialinės apsaugos ir darbo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, įgyvendinimo vertinimo rezultatus.

Finansinio audito 4-ojo departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

Finansinio audito 4-ojo departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Danutė Sidabraitė